

Т.В. Філіпенко та інші. Але, при всій важливості та значущості проблеми, на жаль відсутні повні дослідження та аналіз проблеми, які б повністю розкривали стан валютної безпеки в Україні.

На сьогоднішній день існує беззаперечне твердження, що стійкість національної валюти, а також її конвертованість є найголовнішим атрибутом фінансової та валютної безпеки будь-якої країни. Для досягнення стабільності у цьому питанні насамперед потрібне ідеальне валютне законодавство, надійна валютна стратегія в середині країни, наявність валютних угод, валютний ринок і т.д. Валютна політика, головною ланкою якої є валютний курс національної грошової одиниці, є ключовим елементом, що зв'язує економіку України зі світогосподарським комплексом [1, с. 72].

Проте не лише слабке валютне законодавство, а й фактична відсутність відповідного обсягу і складу валютних резервів, умов конвертованості, нормального валютного паритету, ефективного валютного контролю, продуманої валютної політики, а також необґрунтований курс національної грошової одиниці, спонукали до безсистемності в цій необхідній для життєдіяльності нашої держави сфері.

На рівень валютної безпеки впливають численні фактори, що різняться за строком дії, характером прояву і впливу. Серед основних загроз валютній безпеці України можна визначити: зростання зовнішнього боргу; вплив коштів за кордон; високий рівень доларизації економіки; неефективна структура золотовалютних резервів; недосконалість валютно-курсової політики; наявність валютних ризиків; проведення незаконних валютних операцій; втручання міжнародних фінансових організацій, іноземних радників та консультантів у валютну політику України [2].

Задля підвищення валютної безпеки НБУ може вдаватися до тимчасового призупинення операцій купівлі-продажу валюти комерційними банками в межах відкритої валютної позиції, дозволу проводити операції купівлі-продажу вільно конвертованої валюти лише за заявками клієнтів під забезпечення торговельно-економічних контрактів.

Насамперед обсягом валютного ринку визначається рівень валютної безпеки. На думку експертів, обсяг валютного ринку буде відігравати роль одного з кращих і об'єктивних індикаторів просування економічної системи до постіндустріального ринкового господарства.

Залежить валютна безпека і від наявності або відсутності вимоги обов'язкового продажу валютних надходжень до України. Так, продаж валютних надходжень в Україну сприяє: зменшенню випуску в обіг національної валюти, яка забезпечена товарами; є одним із найважливіших чинників підтримання стабільності, а відтак і розвитку внутрішнього валютного ринку; сприяє підтриманню стабільного обмінного курсу в середині України; є засобом поповнення резервів НБУ [3, с. 44-45]. Безумовно, рівень валютної безпеки зумовлюється і рівнем ліцензування здійснених валютних операцій. На валютну безпеку також впливає якість прогнозування курсу валюти в країні.

Валютній безпеці України загрожують такі чинники: наявність валютних ризиків; порушення інструкцій НБУ по роботі з валютними коштами; проведення незаконних валютних операцій; неповернення в Україну іноземної валюти у визначені законами строки; внутрішня втеча іноземної валюти; розвиток кризи на світовому валютному ринку; недостатній рівень офіційних валютних резервів.

Валютна безпека характеризується певним переліком порогових показників або як їх по іншому називають - індикаторів. Причому у світовій практиці для аналізу макроекономічних ризиків постійно відслідковується рівень не тільки валютних резервів в абсолютних показниках, але й рівень пропорцій одних найважливіших агрегатів відносно інших, що, зокрема, використовується для прогнозування можливої економічної, фінансової чи валютної кризи.

Отже, на сьогоднішній день ситуація, що склалася на валютному ринку України є досить небезпечною та потребує кардинальних змін та рішучих дій. Насамперед потрібно зміцнити державну політику, яка б забезпечила ефективність та стабільність на валютному ринку України.

Література

1. Кияк А. Валютна політика в загальнодержавній економічній стратегії України. // Тенденції української економіки. - 2013. №6 - с.70 – 75.
2. Філіпенко Т. В. Проблеми валютної безпеки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/19150/1/Filypenko.pdf>
3. Михайличенко С. Обов'язковий продаж валютних надходжень в Україні: "за" і "проти" // Вісник національного банку України. - 2003. - №7. - с.44-45.

УДК 331.78.25

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ ФОНД І ЙОГО РОЛЬ В РЕГУЛЮВАННІ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН

Касько Т.-ст. 2 курсу, гр. Фвн -21

Науковий керівник - к.е.н., доцент Штефан Л.Б

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У системі міжнародних економічних відносин важливу роль відіграють валютно-фінансові організації. Вони створюють умови для накопичення і перерозподілу міжнародного валютного капіталу, що дозволяє використовувати його цілеспрямовано і

ефективно. Міжнародний валютний фонд відіграє значну роль, як у розвитку економік країн-учасників, так і в розвитку світової економіки в цілому.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) - міждержавна організація, призначена для регулювання

валютно-кредитних відносин між державами членами і надання їм фінансової допомоги при валютних ускладненнях, що викликаються дефіцитом платіжного балансу, шляхом надання коротко і середньострокових кредитів у іноземній валюті. При наданні кредитів МВФ ставить перед країнами-боржниками деякі політичні та економічні умови, які втілюються в програмах перебудови економіки. Цей порядок називається принципом умовленості. Як правило, вказані програми охоплюють заходи, що належать до сфери бюджетно-податкової, кредитно-грошової політики, цінового механізму, зовнішньої торгівлі, міжнародних кредитних та валютно-розрахункових відносин. Вони пов'язані зі зменшенням державних витрат, підвищенням податків і ставки позичкового процента, зміною валютного курсу та ін.

Вступаючи в МВФ, країна зобов'язується: постійно інформувати інші країни про заходи щодо визначення вартості своїх грошей стосовно грошей інших держав; відмовитися від обмежень на обмін національних грошей на інші валюти; дотримуватися такої економічної політики, яка призведе до зростання як власного національного багатства, так і багатства всього співтовариства в цілому. Країна, яка вступає в МВФ, вносить певну суму грошей. Така сума грошей називається квотою.

На початку своєї діяльності, в кінці 40-х років, практично не було розвинутої системи міжнародних фінансових приватних ринків. Тому МВФ був джерелом коштів як для розвинутих країн, так і для країн, що розвиваються.

Протягом останніх 40-50-ти років одним з найцікавіших аспектів економічного розвитку у світі стала дуже швидка інтернаціоналізація приватного фінансового ринку. І сьогодні більшість розвинутих країн не потребують фінансових ресурсів Фонду, бо вони мають доступ до приватних фінансових ринків. Тому МВФ від фінансування всіх країн-членів зараз

переключився на підтримку країн, що розвиваються, тобто тих країн, які не мають доступу до приватних фінансових ринків. Відбулась переорієнтація МВФ від статусу, так би мовити, міжнародного банкіра до організації, що сприяє економічному розвитку країн, які самі не в змозі вийти на фінансові ринки і потребують офіційної підтримки Фонду.

Інституційну структуру міжнародного валютно-кредитного ринку становить сукупність міжнародних банків, валютних бірж, валютних фондів, державних установ і міжнародних організацій, за допомогою яких здійснюється рух капіталу в сфері міжнародних валютно-кредитних відносин. Міжнародні фінансові інститути є елементами системи валютно-кредитних відносин.

Офіційні цілі МВФ: сприяння міжнародному валютному співробітництву шляхом консультацій і взаємодії по валютних проблемах; створення сприятливих умов для розширення і збалансованого росту міжнародної торгівлі; сприяння стабільності валютних курсів, підтримання впорядкованих валютних взаємин, уникнути девальвацій валют; надання допомоги у створенні багатосторонньої системи платежів і в усуненні обмежень на обмін валюти, що перешкоджають розвитку світової торгівлі; надання на тимчасовій основі фінансових коштів країнам-членам для коректування їхніх платіжних балансів, а також скорочення тривалості і масштабів дефіциту їхніх міжнародних платіжних балансів.

Кредити МВФ мають кілька видів залежно від причин, що викликали незбалансованість платіжного балансу. У рамках кожної форми кредитування існують різні механізми надання кредитів, що різняться в залежності від цілей, обсягів, строків надання. Надані МВФ кредити використовуються країнами-позичальниками для подолання своїх економічних труднощів, а також ці кредити відіграють важливу роль в розвитку як внутрішньої економіки країн, так і світової економіки в цілому.

Література

1. Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій : Закон України від 03.06.1992 р. № 2402-ХІІ-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua
2. Бутук О.І. Валютно-фінансові відносини : навч. посібник / О.І. Бутук. - К. : Знання, 2006. – 349 с.
3. Клифт Дж. История создания МВФ / Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.imf.org>.

УДК 336.225.621.11.003.13

ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Ткач Д.– ст. 5 курсу, гр. Фзвнм – 51

Науковий керівник – к.е.н., доцент Штефан Л.Б.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки

В усіх країнах світу існували проблемні місця в пошуку оптимальної моделі механізму оподаткування доходів фізичних осіб. Однак найбільш гостро це питання постає в країнах пострадянського простору, зокрема в Україні. Зарубіжні країни впродовж століть відпрацьовували як систему оподаткування доходів фізичних осіб, так і механізм її реалізації. На противагу їм, вітчизняні спроби створення ефективної як в соціальному, так і

в фіскальному плані моделі механізму оподаткування доходів фізичних осіб поки що не дали реальних результатів, оскільки сприяли переважно приховуванню доходів платників та розвитку тіньового сектору економіки. Зумовлено це тим, що реалізація податкової політики держави в сфері оподаткування доходів громадян ігнорувала ряд інструментів, які сприяли вихованню в платників девіантної поведінки щодо сплати податків до бюджету.